

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România. . . . . 45 lei
 6 luni. 22,50
 3 luni. 11,25
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5
 Lângă Palatul Justiției
= TELEFON 18/99 =

Reamintim că Duminică 29 Maiu, ora 8 seara, are loc BANCHEFUL oferit Directorului nostru d-l profesor D. ALEXANDRESCO în Sala de marmură a Hotelului Bulevard.

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, sau la prezentare redactorului nostru d-l avocat Ion Băciu sau încasatorului D. Niculescu, legitimați cu autorizație specială în schimbul numai a chitanțelor cu stampila ziarului, ce vor liberă din registre cu matcă, iar cei din capitală să plătească ea și până acum, vechiului nostru încasator C. Petculescu.

SUMAR

— Contractele de închiriere făcute comercianților pentru exploatarea comerțului lor sunt fapte de comerț, de d-l avocat D. N. Comșa.

JURISPRUDENȚĂ :

— Curtea de casație s. I: Maria E. Văcăreanu și a. cu D. Țirbeș și a. (Bredel rezervatar poate să probeze cu martori simulatiunea actului de vânzare intervenit între autorul său și un altul în scopul de a-i atinge dreptul de rezervă).

— Curtea de apel Iași s. I. și Trib. Bacău s. II. Marcu Brand și I. Hergovici pentru abuz de încredere reclamat de firma C. Dumitrescu & Gheorghiu. (Dacă se poate invoca autoritatea de lucru judecat, în penal, atunci când fiind dat în judecată pentru fals în acte de comerț a fost achitat definitiv, iar în urmă dat în judecată pentru același fapt însă calificat de abuz de încredere?) cu o Notă de d-l profesor, I. Tanovicianu.

Rezumatele Jurisprudenței Curței noastre de casație

— Cas. s. I: Martori. — Hotărâre. — Motivare. — Înlăturarea depozitiilor martorilor. — Casare.

— Cas. s. II: Fals. — Procură legalizată. — Adăogire că poate încasa bani. — Dacă constituie delictul de fals?

— Cas. s. III: Contencios administrativ. — Brevet pentru băuturi spirtoase. — Cesionarea brevetului. — Retragera lui de minister. — Respingerea recursului. — Art. 4 l. taxei pe decaltru din 1913.

Contractele de închiriere făcute comercianților pentru exploatarea comerțului lor sunt fapte de comerț

Contractele de închiriere, făcute unor comercianți pentru exploatarea comerțului lor, se consideră ca fapte de comerț, pe temeiul art. 4 din codul comercial, în virtutea căruia toate obligațiunile unui comerciant se socotesc ca fapte de comerț, dacă nu sunt de natură civilă, sau dacă

contrariul nu rezultă din act. Cestiunea de rezolvat este dacă contractele de închiriere sunt de natură civilă, adică dacă ele nu pot face obiectul unor speculațiuni.

A pune chestia e a o rezolvă. Nu pot face obiectul unor speculațiuni, adică nu pot fi în comerț contractele privitoare la starea civilă a persoanelor, de căsătorie, de adopție, etc., iar nu contractul de închiriere, care poate fi obiectul unei speculațiuni.

Se consideră ca acte esențialmente civile acelea cari au natura, caracterul, forma civilă, oricare ar fi persoanele cari intervin în afacere și ori care ar fi scopul pentru care se săvârșește afacerea, cum ar fi actele arătate mai sus, donația dota, testamentul, contractul matrimonial.

Numai aceste acte nu pot fi nici măcar acte subiective de comerț.

Inchirierea nu intră în categoria acestor acte, ea putând fi civilă sau comercială, după subiectul cu care se contractează.

De asemenea sunt acte obiective de comerț, cari își conservă natura lor comercială, chiar dacă sunt săvârșite de necomercianți, cum sunt cambiile, vânzările și cumpărările de produse sau de mărfuri cu scop de revindere, adică de speculă, sunt acte de comerț obiective prevăzute în art. 3, al. 2.

În art. 3, al. 3 al codului italian se prevede ca acte de comerț obiective și cumpărările și revinderile de bunuri imobiliare, făcute cu scop de speculație. În acest articol nu se vorbește despre închiriere. Cum însă enumerația din art. 3 e numai demonstrativă și nu limitativă, doctrina italiană consideră ca acte de comerț obiective și închirierile de imobile făcute în scop de speculă.

Discuția a fost dacă închirierile se pot considera ca fapte de comerț obiective. Ele nu s'ar fi putut considera ca atare, dacă ar fi fost de natură civilă.

În acest caz ele nu puteau face obiectul unei speculații. Prin urmare, doctrina italiană

admițând printre actele obiective de comerț și închirierile de imobile, le-a considerat implicit ca nefiind de natură civilă.

Dacă este așa, în legislația noastră ele nu pot fi acte obiective de comerț, nu au un caracter comercial, dacă sunt săvârșite de comercianți, dar pot fi acte subiective de comerț, au caracter comercial, dacă sunt săvârșite de comercianți¹⁾.

D. N. COMȘA
Avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 7 Decembrie 1915

Președinția d-lui C. R. MANOLESCU, președinte

Maria E. Văcărencu și a. cu D. Știrbeț

Simulațiune. — Vânzare. — Act autentic. — Erede rezervatar. — Atingerea dreptului său de rezervă. — Dacă e admisibilă proba cu martori spre a dovedi simulațiunea? — Constatări de fapt — Apreciere suverană. (Art. 1173 și 1191 c. civil).

1. Eredele rezervatar poate să probeze simulațiunea actului de vânzare intervenit între autorul său și un altul, în scopul de a-i atinge dreptul de rezervă garantat de lege, prin orice mijloace și chiar prin martori și prezumțiuni, de oare ce, în acest caz, eredele rezervatar nu mai reprezintă pe autorul său pentru a putea a i se opune actul de vânzare autentic, ci el își apară un drept al său propriu în contra autorului.

2. Instanța de fond este suverană să se întemeieze pe constatări de fapt, spre a decide că vânzarea nu este serioasă și că cumpărătoarea nu a numărat prețul.

Decizia No. 699/915. — Respins recursul făcut de Maria E. Văcărencu și a., contra sentinței cu No. 209/913, pronunțată de Trib. Tulcea, în procesul cu D. Știrbeț și alții.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier N. Procopescu;

Pe d-l avocat T. Dragu în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat P. Poni în combateri.

Deliberând,

Asupra motivelor I și II de casare:

I. «Violarea art. 1191 al. II din codul civil. Tribunalul Tulcea cu tot textul categoric al suscitului articol, a admis părțile Dimitre N. Știrbeț și Dănilă P. Știrbeț — apelanți înaintea Tribunalului — dovada cu martori în potriva actelor de vânzare autentice ce au depus la dosar, și prin aceasta, a violat art. 1191 al. II din codul civil»

II. «Violarea art. 1173 al. I și 1175 c. civil. Potrivit acestor texte de lege actul autentic face dovadă în privința oricărei persoane despre dispozițiunile și convențiunile ce constată și contra cuprinsului nu se poate face vre-o dovadă de către părțile contractante ori de către succesori lor universali — cum e în speță — decât cea cuprinsă într'un act secret. Ca atare, părților care în speță sunt moștenitori rezervatori ai vânzătorului, actul de vânzare autentic le este opozabil atâta timp cât ei nu vor exhiba un act secret emanând de la autorul lor, prin care să dovedească simulațiunea vânzării, prin care

să fie modificat ori anihilat actul de vânzare autentic. Părți nu sunt terții cărora să li se poată admite dovada cu martori pentru probarea simulațiunii vânzării, ei sunt persoane substituite vânzătorului, sunt erezi rezervatari și, prin consecință, ei nu pot avea drepturi mai întinse decât autorul lor».

Având în vedere sentința supusă recursului, prin care Tribunalul judecând în apel, a respins acțiunea prin care recurenta Maria E. Văcărencu revendică dela intimatul Dinu M. Știrbeț, fratele său, un teren de cultură pe care pretindea că l'are cumpărat cu acte autentice de la defunctul său părinte Pintilie Știrbeț.

Având în vedere că intimatul a susținut în fața acestei instanțe că între autorul comun și sora sa n'a intervenit un contract serios de vânzare și că actele prezentate sunt făcute în fraudă dreptului său de erede rezervatar; iar pentru a face această dovadă a cerut și obținut proba cu martori;

Considerând că Tribunalul întemeindu-se pe depozitiunile martorilor audiați și pe diferite prezumțiuni trase din împrejurările în care au fost redactate diferite acte de vânzare prin care P. Știrbeț își vinde toată averea recurentei și unei alte fiice a sa, deduce că vânzarea ce o constată actele exhibate de recurentă este simulată și că defunctul P. Știrbeț a recurs într'adins la acest mijloc pentru a desmoșteni pe intimat, care era fiul său, și a l' îndepărta astfel de la întreaga succesiune;

Considerând că dacă în principiu este adevărat că un act autentic face o dovadă deplină între părți și el nu poate fi contrazis de cât printr'un contrainscris, aceasta însă numai când este vorba de părțile contractante sau reprezentanții lor, iar și nu atunci când un terțiu atacă de simulat un act petrecut între alte persoane și la care el nu a luat în nici un fel parte;

Considerând că în speță fiind vorba de niște acte de vânzare autentice, făcute în scopul fraudării legii, eredele rezervatar este față de aceste acte un adevărat terțiu, el nu mai reprezintă pe autorul său în proces, ci își apară un drept al său propriu în contra autorului său și deci poate să probeze simulațiunea actelor care li ating dreptul de rezervă garantat de lege cu ori și ce mijloace, fie prin martori sau prezumțiuni, astfel că Tribunalul, admițând intimatului asemenea mijloace de dovadă și întemeindu-se pe ele în darea hotărârei, nu a violat nici unul din textele citate în motivele de recurs, ci a dat o bună aplicațiune principiilor generale în materie de probă;

Că dar, ambele motive fiind neîntemeiate, urmează a fi respinse;

Asupra motivului III de casare:

«Tribunalul admițând contra legii, dovada cu martori, a săvârșit și un exces de putere, denaturând depunerile martorilor audiați, când afirmă că din acele depuneri, rezulta simulațiunea vânzării. Atât martorii audiați înaintea primei instanțe cât și cei ascultați la Tribunal, nu fac cât pe departe dovada că vânzarea a fost de formă, simulată — Tribunalul greșește și săvârșește un exces de putere când afirmă că noi n'am dovedit cu martori că am numărat prețul. Noi n'avem nici o dovadă de făcut, nici n'am cerut martori înaintea Tribunalului, din potrivă, apelanții trebuiau să dovedească simulațiunea»

Considerând că prin acest motiv recurenta plângându-se de denaturarea depozitiunilor martorilor audiați de Tribunal, nu arată în ce constată această denaturare pentru ca această înaltă Curte să poată verifica în fapt dacă a fost săvârșită vre-o denaturare;

Considerând că Tribunalul, de altfel, nu deduce simulațiunea din afirmările directe ale martorilor, ci se întemeiază pe o sumă de împrejurări de fapt, rezultate parte chiar din actele de vânzare parte din depunerile martorilor și, din complexul și înălțuirea lor, trage prezumțiunile care îl îndrituiesc să decidă că vânzarea nu a fost serioasă;

Considerând că această analiză a faptelor dovedite cu martori constituie dreptul de interpretare suverană al instanțelor de fond în fața căruia cenzura acestei înalte Curți se oprește;

¹⁾ Vezi în admirabilul cod comercial adnotat al d-lui Efimie Antonescu sub art. 3 autorii citați în No. 79 și următoarele.

Că dar, hotărârea Tribunalului întemeindu-se pe toate aceste constatări de fapt spre a decide că vânzarea nu a fost serioasă și că recurența nu a putut dovedi ea însăși că a numărat prețul vânzării, nu a comis prin aceasta nici un escus de putere, astfel că motivul III de recurs urmează a fi respins în întregime ca neîntemeiat.

Pentru aceste motive curtea respinge etc.

Curtea de apel din Iași, S. I

Audiența dela 23 Noembrie 1915

Președenția d-lui C. N. BUZDUGAN, Consilier

Decizia No. 534

Iosef Herșcovici pentru complicitate la abuz de încredere reclamat de firma C. Dimi rescu et Gheorghiu

Fals în acte comerciale (art. 128 C. penal). — Achitare (Hotărâre definitivă) — O nouă urmărire penală pentru acelaș fapt, calificat însă ca abuz de încredere (art. 322, 323 și 51 Cod. penal). — Autoritatea lucrului judecat (art. 383 Proc. penală).

Un fapt delictos nu poate da naștere decât la o singură urmărire, de oarece cauza juridică a unei acțiuni penale nu este în realitate decât însăși faptul delictos imputat inculpatului, care odată achitat nu mai poate fi dat din nou în judecată pentru acelaș fapt, chiar sub o calificare diferită, întrucât Tribunalul când judecă e obligat să cerceteze afacerea sub toate punctele de vedere.

S'a prezentat apelantul Herșcovici asistat de d-l avocat Al. Bădărău, iar apelanta firmă prin d-l avocat Gh. Berea.

Curtea,

Având în vedere apelurile făcute atât de inculpatul Iosef Herșcovici, cât și de partea civilă C. Dimitrescu, contra sentinței Trib. Bacău s. II, No. 804 din 27 Mai 1915*) prin care cel dintâi este condamnat la șase luni închisoare și 500 lei amendă către Stat pentru complicitate la abuz de încredere și să plătească 5000 lei despăgubiri civile firmei reclamante C. Dimitrescu et Gheorghiu din Pitești, declarându-se în acelaș timp stinsă prin moarte acțiunea publică cu privire pe Marcu Brand;

Având în vedere actele aflate la dos Curței No. 436/915 și acel al Tribunalului Bacău secția II-a No. 965/909, debaterile urmate în cauză precum și concluziunile d-lui Procuror General;

Având în vedere că avocații inculpatului apelant I. Herșcovici, între altele, au cerut admiterea apelului clientului lor și a se declară stinsă acțiunea de abuz de încredere intentată de firma reclamantă, pentru motivul că în speță ar exista autoritatea lucrului judecat prin sentința No. 665 din 7 Martie 1913 a Tribunalului Bacău s.ția I, prin care Iosef Herșcovici a fost odată judecat și achitat de acelaș fapt delictos ce i se impută;

Având în vedere că chestiunea asupra căreia Curtea urmează a se pronunța este aceea dacă în apelul de față se poate cu succes invoca mijlocul de apărare al autorității lucrului judecat propus de inculpatul Iosef Herșcovici;

Având în vedere că prin rechizitorul No. 658/909, Marcu Brand și I. Herșcovici sunt trimiși în judecată la Trib. Bacău s.ția I, primul pentru fals, consistând în aceea că «în scop de a atrage foloase a umplut o cambie semnată în alb, dată lui de complezență de către C. și A. Gheorghiu, girând-o apoi lui I. Herșcovici», iar secundul pentru complicitate la fals consistând în aceea că «a primit să intențeze, în baza poliței ce i s'a transmis, o acțiune contra firmei reclamante, știind că polița a fost dată în alb și numai de complezență». Înaintea Tribunalului partea civilă a discutat și examinat faptele imputate inculpaților nu numai sub calificarea delictului de fals, ci și sub aceea a delictelor de escrocherie și șantaj iar Tribunalul prin sentința No. 2179 din 7 Martie 1913 achitând pe ambii inculpați, argumentează în consi-

derentele sale în ceea ce privește pe M. Brand că faptul săvârșit de el «ar constitui cel mult și aceasta încă sub discuție, un abuz de încredere», referitor însă la Herșcovici Tribunalul analizând în fond faptul său, găsește că dânsul a fost de perfectă bună credință, constatând chiar în favoarea lui din actele și dovezile de la dosar elementele de fapt, care exclud cu desăvârșire posibilitatea vre-unui delict penal;

Așa de pildă Tribunalul constată că polița i-a fost girată lui înainte de scadență, deci la o epocă când nu exista încă obligația de restituirea ei către reclamant; că dacă giratorul I. Herșcovici nu a protestat la scadență, aceasta nu poate fi de cât un indiciu că a avut încredere în solvabilitatea debitorului; că în fine nefiind obligat să cunoască în momentul girării convenția de restituirea poliței ce există între M. Brand și firma reclamantă, a intentat acțiune contra acesteia pentru plata sumei din poliță;

Având în vedere că această hotărâre achitătoare rămânând definitivă firma C. Dimitrescu și A. Gheorghiu cheamă din nou la judecată pe aceștia doi inculpați identici pentru acelaș fapt expus mai sus (a se vedea reclamația introductivă), dar numai sub calificarea de abuz de încredere și Trib. Bacău secția II-a prin sentința No. 804 din 27 Mai 1915 pe baza absolut a celorlalte acte și dovezi și fără a se aduce în discuție vre-un nou element de culpabilitate a inculpaților, nepropus și neapreciat la prima urmărire, condamnă pe Herșcovici la șase luni închisoare 500 lei amendă și 5000 lei despăgubiri civile pentru complicitatea la abuz de încredere, declarând stinsă prin moarte acțiunea publică în ce privește pe M. Brand;

Având în vedere că este cert și bine stabilit că ambele acțiuni penale pornite contra inculpaților, atât cea pentru fals intentată de Parchetul Bacău prin rechizitorul No. 659/909, cât și cea pentru abuz de încredere intentată direct de firma reclamantă în 1914, decurg din unul și acelaș fapt generator, anume că în ce privește pe apelantul I. Herșcovici «a primit să intențeze în baza poliței ce i s'a transmis prin gir o acțiune contra firmei reclamante știind că polița a fost dată în alb și numai de complezență», fapt care am văzut mai sus că s'a discutat sub toate aspectele în prima hotărâre achitătoare;

Având în vedere că astfel fiind există în speță autoritatea lucrului judecat prin sentința achitătoare No. 665/913 a Trib. Bacău secția I, întrucât în ambele acțiuni avem îndeplinită îndoita condițiune a identității persoanelor și a identității faptelor, astfel precum cere art. 383 pr. penală;

Având în vedere că juridicește este inadmisibilă și neîntemeiată argumentarea Tribunalului, care respinge autoritatea lucrului judecat, pentru motivul că în speță nu ar fi și identitate de cauză, deoarece în a doua acțiune faptul delictos ar avea o altă calificare juridică. În adevăr, chiar așa dacă ar fi totuși e necontestat și doctrina penală decide în mod unanim că un fapt delictos nu poate da naștere de cât la o singură urmărire, deoarece cauza juridică a unei acțiuni penale nu este în realitate de cât însăși faptul delictos imputat inculpatului, care odată achitat nu mai poate fi dat din nou în judecată pentru acelaș fapt, chiar sub o calificare diferită, întrucât Tribunalul când judecă e obligat să cerceteze afacerea sub toate punctele de vedere;

Că astfel fiind, apelul lui I. Herșcovici urmează a fi admis, iar sentința Trib. Bacău s. II-a No. 804/915 a fi reformată, constatându-se că în cauză există autoritatea lucrului judecat și respingându-se apelul părții civile;

Pentru aceste motive redactate de D-l Consilier Vespasian Erbiceanu, Curtea, admite apelul, ...
(ss) C. N. Buzdugan, D. Grigorevici, Vesp. Erbiceanu
Grefier (s) I. Popescu

Osebită părere

Având în vedere apelul lui I. Herșcovici contra sentinței Trib. Bacău No. 804/915 prin care a fost con-

*) A se vedea publicată în pagina următoare 306.

damnat pentru complicitate la abuz de încredere la 6 luni închisoare corecțională și la 500 lei amendă și să plătească firmei Dimitrescu și Gheorghiu reprezentată prin C. Demetrescu 5000 lei despăgubirii civile;

Având în vedere că în fapt din instrucțiunea care a urmat în cercetarea acestei afaceri se constată următoarele (urmează chestiunile de fapt arătate la Trib. și la Curte)

Având în vedere că apelantul I. Herșcovici invoacă excepția lucrului judecat dedusă din sentința Trib. Bacău No. 655/913 prin care, după cum s'a arătat, a fost achitat de delictul de fals;

Având în vedere că după art. 383 cod. penal orice persoană achitată după lege, nu mai poate fi apucată și nici acuzată pentru același fapt; și din această dispozițiune se deduce principiul că atunci când un fapt a fost supus jurisdicțiunei corecționale, nu poate face obiectul unei a doua urmăriri privit sub o altă calificare; că rațiunea principiului este că instanța corecțională trebuie să examineze faptul sub toate calificările posibile;

Având în vedere că chestiunea care urmează a fi examinată este de a se ști dacă faptul care face obiectul prezentei urmăriri este același care a făcut obiectul celei d'întîi urmăriri;

Având în vedere că din ipotezele anunțate de firma Dimitrescu și Gheorghiu prin plângerea sa, Parchetul a reținut pe acea de fals nu însă de fals material după cum se arată în reclamație ci de fals prevăzut de art. 128 cod penal;

Având în vedere că înaintea Tribunalului reprezentantului firmei a susținut și ipoteza abuzului de încredere;

Având în vedere că Tribunalul prin sentința prin care achită pe Brand și Herșcovici de delictul de fals, constată că polița a fost dată de complezență de firma Dimitrescu și Gheorghiu lui E. Brand; că atunci când inculpatul Brand a umplut cambia și a scontat-o la Banca Diamant prin acest fapt inculpatul nu s'a făcut pasibil de faptul de fals, prevăzut de art. 128 cod penal, precum este prevăzut în rechizitor, deoarece umplerea, complotarea cambiei s'a făcut cu voia firmei reclamante; apoi printr'un considerent ulterior adaugă că Brand nu s'a făcut culpabil de faptul de fals, ci cel mult, și aceasta sub discuție, de faptul de abuz de încredere față de firma reclamantă; că apoi Tribunalul prin ultimul considerent conchide că «nu se poate imputa inculpatului E. Brand și cu atât mai puțin lui I. Herșcovici delictul de fals în acte comerciale» iar prin dispozitiv sunt achitați de faptul de fals ce li se impută;

Având în vedere că din moment ce Tribunalul a constatat că E. Brand a umplut cambia cu consimțământul firmei și că deci nu a comis falsul prevăzut de art. 128 din codul penal dispărea prin această constatare faptul care putea servi de bază inculpării complicelui și deci achitarea lui Herșcovici pentru complicitate la delictul de fals se impunea independent de oricare altă considerație, consecință pe care Tribunalul a dedus-o în ceea ce privește pe Herșcovici prin ultimul considerent al sentinței indicate mai sus;

Având în vedere că din analiza sentinței pe care inculpatul Herșcovici se întemeiază pentru a invoca excepțiunea lucrului judecat, rezultă că Tribunalul a examinat în ceea ce privește pe autorul principal E. Brand numai delictul de fals ce i se impută, făcând rezerve exprese în ceea ce privește abuzul de încredere pe care l'ar fi săvârșit în prejudiciul firmei reclamante; că neconstatând delictul de fals ce se impută autorului principal, deduce din acest fapt prin ultimul considerent, care e în legătură indivizibilă cu dispozitivul și care-l explică, neculpabilitatea lui I. Herșcovici ca complice la delictul de fals, pus în sarcina autorului principal;

Având în vedere că autoritatea lucrului judecat nu se aplică decât cauzelor necesare și imediate ale absolvirii, achitărei sau condamnării; că deci motivele hotărîrii nu are puterea lucrului judecat decât cu condițiunea de a se confunda cu dispozitivul;

Având în vedere că deci numai ultimul considerent

care exprimă cauza imediată și necesară a dispozițiunii prin care Herșcovici e achitat de complicitate la faptul de fals are puterea lucrului judecat;

Având în vedere că autoritatea lucrului judecat se limitează la ceea ce s'a decis în mod formal prin hotărîrea de achitare și nu se aplică faptelor care intră în compunerea delictului;

Având în vedere că prin acțiunea penală care se exercită acum în contra lui I. Herșcovici i se impută că cunoscând că polița de 4995 lei 15 bani a fost dată lui M. Brand de complezență de firma Dimitrescu et Gheorghiu, a primit ea să-i fie girată și să intenteze acțiune cambială pe baza ei; că faptul săvârșit de dînsul constituie delictul de complicitate la abuzul de încredere săvârșit de M. Brand; că, acest fapt e distinct de acela asupra căruia se pronunță hotărîrea prin care I. Herșcovici a fost achitat de complicitate la fals și prin care se face rezerve exprese în ceea ce privește abuzul de încredere;

Având în vedere că o a doua urmărire nu este posibilă atunci când faptele ar fi indivizibile; că indivizibilitatea are loc atunci când legătura între fapte este astfel încât după ce s'a declarat că un fapt nu a avut loc, nu se poate fără contradicție constata existența celui alt;

Având în vedere că prin sentința achitătoare se constată că M. Brand a umplut cambia cu consimțământul firmei care a emis-o; acesta e faptul asupra căruia hotărîrea se pronunță în mod formal și care e cauza achitărei autorului principal și a complicelui; ori, această declarație nu e în contradicție și deci nu exclude faptul că M. Brand în complicitate cu I. Herșcovici a putut comite delictul de abuz de încredere, astfel cum a fost caracterizat mai sus; că faptul care face obiectul urmăririi a doua e cu totul distinct de faptul de care a fost achitat Herșcovici; că, prin urmare sentința achitătoare nu poate avea, în ceea ce privește această urmărire, autoritatea lucrului judecat;

Având în vedere că s'a mai invocat în apărarea inculpatului prescripția acțiunii publice;

Având în vedere . . . (urmează analizarea acestei chestiuni) . . . rezultă că acțiunea publică nu este prescrisă.

In fond,

Având în vedere . . . (urmează analizarea dovezilor de culpabilitate) . . . ;

Având în vedere că, din faptele expuse rezultă cu evidență că polița fusese dată de complezență; că, d-l Brand abuzînd de încrederea firmei Dimitrescu și Gheorghiu a girat o cumnatului său I. Herșcovici, care cu bună credință a ajutat pe M. Brand să săvârșească delictul de complicitate la abuz de încredere (art. 323, 50 și 51 c. penal);

Având în vedere etc.

(s) D. Volanschi

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU, S. II

Audiența dela 27 Mai 1915

Președenția d-lui I. BEȘTELEI judecător de ședință

Sentința penală No. 804

Marcu Brand și Iosif Herșcovici pentru abuz de încredere reclamat de Firma C. Dimitrescu et Gheorghiu

Fals în acte comerciale (art. 128 c. penal). — Achitare (Hotărîre definitivă) — O nouă urmărire penală pentru același fapt, calificat însă ca abuz de încredere (art. 322 323 și 51 cod. penal). — Autoritatea lucrului judecat (art. 383 proc. penală).

Din nici un text al Codului penal nu rezultă că instanțele corecționale și de simplă poliție investite fiind cu judecarea unui delict sau contravențiunii, ar fi obligate în mod imperios de a cerceta faptul sub toate fețele Codului penal.

Când cineva fiind judecat în mod definitiv pentru delictul de fals, este în urmă acționat în justiție pentru același fapt, calificat însă ca abuz de încredere, nu poate fi vorba de autoritatea lucrului judecat.

S'a ascultat d-nii avocați Gh. Berea și I. M. Vasilescu-Notara din partea reclamantei; și

Pe d-nii avocați Ed. Racoviță și Dionisie Ionescu din partea d-lui I. Herșcovici.

Tribunalul,

Asupra prezentei acțiuni penale;

Văzând că C. Dimitrescu din Pitești, în calitate de asociat și reprezentant al firmei C. D-trescu și Gheorghiu din acel oraș, prin petiția dela 6 August 1914, cheamă în judecată penală înaintea acestui Tribunal pe Marcu Brand, fost comerciant în Bacău, acum în cetat din viață, și pe I. Herșcovici din Tecuci, pentru faptul de abuz de încredere, conzistând în aceea că în anul 1905 firma reclamantă fiind în relațiuni comerciale cu inculpatul decedat Brand și voind a-i face acestuia credit pe piață, a convenit de a emite cambii în ordinul lui, cambii pe care Brand le negocia, scomptându-le prin gir, iar la scadență le achită tot dânsul, trimițându-le în urmă achitate firmei reclamante;

Că, pe baza unei atare înțelegeri, firma reclamantă emite la 6 Iunie 1905 o cambie în ordinul inculpatului Brand, cu scadență la 15 Octombrie 1905, în valoare de 4995 lei și 15 bani, dată, ca și celelalte, de complezență (a se vedea scrisoarea Brand dosar Trib. Bacău No 865/9.9 p 18), urmând ca la scadență Brand s'o achite și s'o restituie firmei. Că Brand achitând la scadență această de pe urmă cambie, în loc s'o restituie reclamantei a girat-o către inculpatul Herșcovici, antdatând girul, iar Herșcovici, care știa că această cambie fusese dată lui Brand de complezență și că la scadență trebuia restituită firmei, a primit-o totuși în gir, pe care, de convență cu Brand, l-a antdatat, păstrând asupra sa cambia până la 31 August 19.7, când pe baza ei a chemat în judecată cambială înaintea Trib. Iași s. II-a (dosar No 179/1907) pe firma reclamantă. Că acest proces cambial, prin jurnalul acelui Tribunal dela 5 Martie 1909, s'a suspendat (art. 8 pr. pen.), de oarece prin rechizitorul d-lui Procuror Trib. Bacău No. 65 din 2 Martie 1909 se deschisese acțiune publică pentru faptul de fals în acte comerciale contra inculpaților Brand și Herșcovici, primul, pentru că în scop de a trage folos a umplut cambia de mai sus, de 4995 lei și 15 bani (exact faptul sus expus) semnată în alb și dată lui de complezență de către firma reclamantă și a girat-o lui Herșcovici, iar acesta de pe urmă pentru că a azistat pe Brand la săvârșirea falsului, primind să întenteze înaintea Tribunalului Iași pe baza cambiei, corp al delictului, acțiunea de mai sus contra firmei reclamante, deși știa că acea cambie fusese dată în alb și numai de complezență, fiind trimiși în judecata Trib. Bacău, cel dintâi pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 128 cod penal, iar cel de al doilea pentru faptul prevăzut de acelaș text combinat cu art. 50 și 51 din aceeaș lege;

Că, în urma trimeterii de mai sus, Tribunalul Bacău s. I, judecând delictul de fals imputat numiților inculpați, și numai acel delict, și găsind că faptul comis în împrejurările sus expuse nu întrunește elementele unui fals, i-a achitat prin sentința No 655 dela 7 Martie 1913, arătând Tribunalul prin aceeași hotărâre că faptul de mai sus «ar putea cel mult întruni — și aceasta (adaugă Tribunalul) sub discuție — elementele delictului de abuz de încredere»;

Că, în contra acestei sentințe declarându-se apel numai de către firma reclamantă ca parte civilă, Curtea dela Iași, s. II, prin decizia No. 362/913 constatând că faptul nu întrunește elementele delictului de fals, ci acela de abuz de încredere, Brand ca autor principal, iar Herșcovici ca complice, i-a obligat pe aceștia în solidar la una mie lei daune;

Că, în contra acestei decizii declarându-se recurs de către Herșcovici, înalta Curte prin decizia No 2530/913 constatând că firma intimată nici prin plângerea inițială și nici înaintea primei instanțe nu se constituise ca parte civilă, nu putea în lipsă de o atare calitate

să declare apel, astfel că decizia Curței de apel a fost casată fără trimitere;

Că, în urmă, reluându-se spre cercetare înaintea Trib. Iași, procesul cambial de mai sus, s'a suspendat din nou (art. 8 proc. pen.) judecarea lui, prin jurnalul dela 3) Oct. 1914, atât Brand cât și Herșcovici fiind acționați la 6 August acel an, în judecată penală pentru abuz de încredere, fapt ce urmează a se rezolvi astăzi;

Văzând că, atât d-l Prim-procuror cât și inculpatul Herșcovici bîzându-se pe art 388 pr. penală, opun în speță autoritatea lucrului judecat;

Considerând că, este admis în doctrină și jurisprudență că textul sus menționat din procedura penală se aplică atât în materie criminală cât și în aceea corecțională și de simplă poliție;

Considerând că acest text de lege în interpretarea sa a dat naștere chestiunii de a se ști dacă o persoană achitată pentru un fapt, mai poate fi dată în judecată pentru acelaș fapt calificat altfel;

Că neinteresându-ne ceea ce se susține în materie criminală, acei care în materie corecțională și de simplă poliție transează chestiunea în mod negativ, se bazează pe ideea că în aceste două de pe urmă materii, instanța de judecată sezizată fiind cu judecarea faptului, fie pe cale de citație directă, fie pe cale de ordonanță sau rechizitor, trebuie a-l examina sub toate fețele și a-l aprecia sub toate raporturile pe care le poate avea cu legea penală;

Că întrebându-ne care este textul de lege, care să impună instanțelor corecționale și de simplă poliție obligațiunea de mai sus, se răspunde că o atare obligație ar rezulta din art. 157, 158, 187, 188, 189, 207, 208 și 209 Pr. penală. Or, din celirea acestor texte de lege reesă că prin trei din ele (art. 157, 187 și 207) se indică modul cum vor proceda atare instanțe de judecată în cazul în care vor găsi că faptul adus înaintea lor nu este nici delict și nici contravenție polițienească, cu alte cuvinte chestiunea absolvirei, iar prin celelalte, modul cum urmează a proceda aceleaș instanțe în cazul în care vor găsi cele corecționale că faptul adus înaintea lor este o contravenție polițienească sau o crimă, iar cele de simplă poliție că faptul pentru care au fost sezizate este un delict, cu alte cuvinte chestiunea competenței ratione materiae. Din nici unul din aceste texte și nici din vre-un altul nu rezultă că atare instanțe sezizate fiind cu judecarea cutărui delict sau cutărei contravențiuni sunt obligate în mod imperios de a cerceta faptul sub toate fețele Codului penal. De nicăeri nu rezultă că instanța de judecată să discute faptul sub toate calificările posibile chiar în cazul în care atât partea civilă cât și Ministerul public s'ar referi în concluziunile lor numai și numai la delictul sau contravențiunea pentru care instanța este sezizată;

Că din împrejurarea că instanța de judecată sezizată fiind cu cercetarea cutărui delict sau contravenție are facultatea de a califica altfel faptul și de a-l pedepsi conform acestei calificări, din o atare facultate nu se poate deduce o obligațiune, care fie că s'a îndeplinit, fie nu, să ducă la autoritatea lucrului judecat;

Că, în speță, inculpatul Herșcovici fiind judecat în mod definitiv pentru delictul de fals, iar astăzi fiind acționat în justiție pentru acelaș fapt, calificat abuz de încredere, urmează față cu cele mai sus expuse, că nu poate fi vorba de autoritatea lucrului judecat;

Că în afară de aceasta se știe că excepțiunea lucrului judecat presupune în materie penală, ca și în aceea civilă, identitate de obiect, de cauză și de persoane, între acțiunea terminată prin hotărâre definitivă și aceea la ordinea zilei. Or, în speță există identitate de persoane, precum și de obiect, căci și în procesul de fals, ca și în acela de astăzi, obiectul acțiunii publice a fost și este pedepsirea celor vinovați (art. 2 Proc. penală), iar în acela al acțiunii private repararea daunelor cauzate (art. 4 acelaș cod);

Dar identitate de cauză? Considerând că o parte

din doctrină arată că în materie represivă, cauza rezidă nu în materialitatea faptului, ci în calificarea sa legală, care a servit de temelie acțiunii și judecărei, expresiunea «fapt» din art. 383 sus menționat, neputându-se interpreta decât în sensul de fapt juridic privit sub o anumită calificare penală, iar nicidecum ca fapt brut, dat fiind că, precum spune aceeași doctrină, instanțele represive de judecată sunt chemate a cerceta faptul numai în raporturile sale cu legea penală;

Or, în speță deschizându-se în 1909 acțiune publică contra inculpaților, pentru delictul de fals și fiind judecați pentru acest delict, pronunțându-se de către Tribunal o hotărâre achitătoare, rămasă definitivă, urmează că pentru acest delict inculpații nu mai pot fi chemați în judecată, căci altfel s'ar călca regula *non bis in idem* cuprinsă în art. 383 pr. penală. Pot însă inculpații să fie urmăriți și judecați astăzi pentru același fapt calificat de data aceasta ca abuz de încredere, o altă calificare constituind cu totul o altă cauză de cât aceea a falsului, cauză nouă sub care faptul de mai sus nu a fost încă cercetat și judecat, fiind necontestat că atunci când Tribunalul, a cărui hotărâre a rămas definitivă a judecat faptul sub calificarea de fals, nici partea civilă și nici Ministerul public nu a pus concluziuni pentru cazul în care faptul ar fi putut fi privit sub o altă calificare, ba încă Tribunalul explicând în considerente că faptul nu întrunește elementele delictului de fals, adaugă că ar putea cel mult întruni și aceasta «sub discuție» pe acela al delictului de abuz de încredere. Or, tocmai aceasta făcându-se astăzi, adică discutarea faptului sub o altă cauză, cu alte cuvinte sub noua sa calificare de abuz de încredere, nu se poate opune autoritatea lucrului judecat;

Că din toate aceste puncte de vedere rezultând că în speță nu poate fi vorba de lucru judecat, Tribunalul nu ține seamă de excepția ridicată de către inculpatul Herșcovici;

In fond;

Văzând că în ceea ce privește pe N. Brand, din extractul de stare civilă al orașului Buda-Pesta aflător la dosar în copie certificată de consulatul român din acel oraș, rezultând că este încetat din viață la 3 Noiembrie 1913, urmează față de el, conform art. 12 din pr. penală, a se declara stinsă acțiunea publică;

În ceea ce privește pe cel de al doilea, I. Herșcovici, inculpat pentru complicitate la abuz de încredere (art. 323 comb. cu art. 51 cod penal);

Considerând că pentru aplicarea art. 323 din Codul penal, se cere punerea la o parte în mod fraudulos spre paguba proprietarilor, între altele și a ori căror acte cuprinzând vre-o obligațiune și care se vor fi încredințat inculpatului pentru vreun lucru cu plată sau fără plată, spre a le întrebuița într'un chip hotărât cu îndatorire de a le întoarce înapoi;

Considerând că, regulile dela complicitate se aplică și în privința delictului de abuz de încredere;

Văzând că, din expunerea faptului sus făcut reese etc. etc. . . . . (urmează analizarea dovezilor de culpabilitate) . . . . .

Că, din cele de mai sus rezultând că în comiterea delictului de abuz de încredere cooperațiunea lui Herșcovici a fost astfel în cât fără ea delictul nu s'ar fi comis, urmează că acest inculpat s'a făcut culpabil de delictul prevăzut de art. 323 comb. cu art. 51 c. pen. și pedepsit de art. 322 același cod, texte de lege care s'au citit... etc. etc.;

Apreciind și asupra cererii de daune.

Pentru aceste motive, redactate de către d-l judecător C. St. Bossie, Trib. condamă, etc.

(ss) I. Beștelei, C. St. Bossie.

Grefier (s) I. Dăscălescu

NOTĂ. — Mai multe cestiuni sunt de discutat în aceste două hotărâri. Mai întâi: este or nu obligat tribunalul corecțional sau de simplă poliție

când judecă o faptă, să o privească sub toate punctele de vedere?

Tribunalul zice nu, iar Curtea este pentru părerea contrarie; incontestabil că Curtea iar nu tribunalul are dreptate.

În adevăr, s'a discutat și se discută în Franța dacă persoana achitată la jurați mai poate fi dată în judecată pentru aceeași faptă, însă sub o altă calificare: Merlin a susținut afirmativa pe motivul că, deși textul art. 383 pr. pen. este același ca în timpul legii din Brumar an IV-lea, sub care incontestabil că achitatul nu mai putea fi dat în judecată pentru aceeași faptă chiar altfel calificată, dar, — obiectă Merlin — în timpul legii din Brumar an IV-lea președintele Curții cu jurați era obligat să privească fapta sub toate punctele de vedere, pe când astăzi acel lucru e lăsat la simpla lui facultate. F. Hélie a arătat că, în timpul legii din Brumar an. IV, ea și azi, erea pentru judecător o simplă facultate, iar nu obligațiune de a pune cestiuni subsidiare. Prin urmare legea fiind aceeași, nu se poate ca art. 383 pr. pen. să aibă astăzi altă interpretare decât în timpul legii din 3 Brumar an IV, sub care persoana achitată nu mai putea fi dată din nou în judecată pentru aceeași faptă sub o calificare diferită.

Dar, în definitiv, această discuțiune n'are mare importanță, fiindcă pentru tribunalele corecționale or de simplă poliție, mai toată lumea admite că achitarea are putere de lucru judecat relativ la fapta pentru care s'a pronunțat achitarea, chiar dacă i s'ar da o altă calificare. Și motivul este că incontestabil tribunalele corecționale și de simplă poliție au dreptul să schimbe calificarea faptei, dată de parchet or de partea civilă.

La Curțile cu jurați, dacă jurații aduc verdict negativ că acuzatul n'a omorât cu voință, se poate prea bine ca achitarea să provină din cauză că președintele n'a pus cestiunea subsidiară a omorului prin imprudență la care poate jurații ar fi răspuns afirmativ. Cum jurații nu pot eși din întrebările puse de președinte, verdictul negativ nu însemnează în realitate că ei consideră absolut nevinovat de nicio infracțiune pe acuzat, ci numai că-l consideră nevinovat de fapta cu calificarea dată prin actul de acuzare și prin cestiionarul pus.

Din potrivă la tribunalele corecționale și de simplă poliție, judecătorii nu sunt mărginiți ca jurații prin întrebările președintelui la calificarea faptei, ei judecă fapta, iar nu calificarea care poate fi dată din greșală, și, cum ei au dreptul după lege să schimbe calificarea, dacă cred că fapta comisă nu constituie infracțiunea sub care a fost calificată, vor da faptei calificarea legală și o vor judeca și pedepsi după aceea calificare.

În adevăr,

Să presupunem că Primus dă în judecată pe Secundus pentru că a făcut fermece prin care a hotărât pe Terțius să-i fure niște lucruri; se poate oare admite că s'ar găsi un judecător atât de naiv, ca să nu i dau alt epitet, în cât, constatând că Secundus a făcut pe Terțius să fure lucrurile totuși să-l absolve pe motiv că fermecătoria nu se pedepsește în legislațiunea noastră? Dar i se va răspunde judecătorului, că dacă nu există nici un text de lege care pedepsește fermecătoria, este un text de lege, art. 47 cod pen., care pedepsește pe agenții provocatori cu aceiași pedeapsă ca pe însuși făptuitorii, și că, nu este un motiv că, dacă reclamantul Primus a fost naiv în reclamațiunea sa, să devină și judecătorul demna lui păreche prin hotărîrea ce a dat.

Judecătorul este dar obligat ca să dea adevărata calificățiune a faptei, fiindcă el nu e chemat să judece calificările juridice ale faptelor, adică cunoștințele penale ale procurorului or ale părții civile, ci trebuie să judece dacă fapta ce i s'a supus merită o pedeapsă și dacă a cauzat pagube părții civile. Legiuitorul și societatea nu se interesează de calificări juridice ci de fapte.

Când dar judecătorul achită însemnează că, privind fapta sub toate punctele de vedere n'a putut să găsească un articol de lege în puterea căruia prevenitul să fie osândit.

Articolele 157, 158, 187, 188, 189, 208 și 209 pr. pen., dovedesc foarte lămurit că aceasta e voința legiuitorului. Ele nu spun că dacă fapta nu constituie infracțiunea pentru care a fost dat în judecată, ci dacă fapta nu prezintă nici delict nici contravențiune, numai în acest caz legea permite judecătorului să anuleze citațiunea și tot ce se va fi urmat. Indirect, însă foarte clar, legea în caz, când fapta constituie delict sau contravențiune prescrie judecătorului să condamne sub calificarea legală. Aceasta e adevărata interpretare a menționatelor articole, și așa se înțeleg de majoritatea interpreților și jurisprudența Curții noastre de casațiune¹⁾. În zadar se afirmă de tribunal că ar fi pentru judecători o facultate de a privi fapta sub toate punctele de vedere, în realitate spiritul legii și tradițiunea juridică este că judecătorul trebuie să judece fapta, iar nu calificarea ei, fiindcă tribunalele au fost create ca să judece faptele, iar nu să ia rolul Facultăților de drept de a răspândi și a cerceta cunoștințele juridice.

Să mai discut cestiunea identității de cauză care nu ar fi aceeași în cazul când se schimbă calificarea, și prin urmare nu ar exista lucrul judecat?

E sofistice a vorbi de altă cauză, când o per-

soană e dată în judecată pentru a fi pedepsit pentru aceeași faptă. Care e cauza dării în judecată? De sigur fapta comisă, iar nu calificarea ei.

Care e scopul dării în judecată? Incontestabil pedepsirea vinovatului. În aceste împrejurări e cu neputință a fi mai mare identitate de cauză.

Motivarea tribunalului este dar inadmisibilă; trebuie însă să adaog că soluțiunea dată afacerii este juridică, însă pentru alt motiv decât cel dat de tribunal.

* * *

Trecem la deciziunea Curții de apel Iași.

Curtea de apel pune exact principiile lucrului judecat în materie penală, arătând că există identitate de cauză, chiar când calificarea faptei se schimbă, și că tribunalul e obligat să cerceteze afacerea *sub toate punctele de vedere*. Însă Curtea nu ține seamă de o împrejurare, și, ca instanță de fond era datoare să țină seama de toate împrejurările. Anume Curtea arată ca Tribunalul Bacău prin sentința 2179/913 achitând pe inculpați de invinuirea de fals, spunea în unul din considerente că *«fapta comisă n'ar constitui cel mult, și aceasta sub discuție, un abuz de încredere»*.

Din aceste cuvinte rezultă în mod evident că tribunalul de Bacău nu și-a îndeplinit datoria sa de a cerceta afacerea sub toate punctele de vedere. Astfel fiind nu mai poate fi vorba de autoritatea lucrului judecat de tribunalele corecționale și de simplă poliție, căci tocmai pe această obligațiune se întemeiază, cum am arătat când am vorbit de controversa care există la Curțile cu jurați interdicțiunea de a cerceta din nou afacerea sub o altă calificare.

Este adevărat că în considerentul său Curtea adaogă «referitor însă la Herșcovici, tribunalul analizând în fond faptul său găsește că dânsul a fost de perfectă bună credință, constatând chiar în favoarea lui din actele și dovezile dela dosar, elemente de fapt, care esclud cu desăvîrșire posibilitatea vre-unui delict penal», însă de oarece Curtea văzuse că tribunalul Bacău în 1913, nesocotise obligațiunea sa de a cerceta fapta comisă sub toate calificățiunile posibile, lucru ce reese din chiar hotărîrea sa, putea să înțeleagă ușor că cercetarea tribunalului relativă la altă calificare a faptei comise de inculpați era superficială și fără valoare juridică. De altminterlea acest lucru rezultă din chiar cercetarea făcută în 1915 de către trib. Bacău, a împrejurărilor în care se săvîrșise fapta, din care cercetare rezultă abuzul de încredere.

Între ceeace judecase Tribunalul de Bacău în 1913, când declarase că fapta ar constitui pentru unul din inculpați cel mult un abuz de încredere, fără să-și dea osteneala să cerceteze dacă există or nu acel delict, și între Tribunalul de

¹⁾ Vezi Alexandresco, Drept civil, vol. II, p. 611 în notă; adaogă Cas. rom. II, decizia 91 din 18 Febr. 1891. Buletin, pag. 256 și Cas. rom. II, 2453 din 12 Dec. 1907 Buletin pag. 1922; Tanoviceanu, Procedura penală No. 94, pag. 587,

Bacău din 1915, care a cercetat cu deplină luare aminte dacă există or nu abuzul de încredere, nu era greu Curții să aleagă pe cine trebuie să urmeze. Tribunalul care neglijea să cerceteze faptele relative la Brand, la care recunoaște că poate ar exista un abuz de încredere, ceea ce ar fi fost datorია lui să cerceteze spre a-l condamna, e fără calitate să spună relativ la coinceputul său că fapta sub orice punct de vedere nu constituie o infracțiune. Căci din două lucruri unul: or tribunalul era de idee că fapta trebuie privită sub toate calificările posibile și atunci era dator să cerceteze calificarea de abuz de încredere, pe care o susținea în instanță partea civilă, or era de părere contrarie, și constatând că inculparea de fals nu e întemeiată în privința autorului principal, trebuia să apere pe complice pe cale de consecință a neexistenței faptei imputate.

Nu poate să fie dar lucru judecat în penal, când un tribunal, departe de a cerceta afacerea sub toate punctele de vedere, declară formal că fapta ar constitui poate o altă infracțiune pe care el nu o discută.

Și spunem acest lucru, fiindcă autoritatea lu-

crului judecat în penal se bazează tocmai pe această obligațiune de a cerceta afacerea sub toate calificările posibile; când însă tribunalul însuși declară că, de și fapta poate să constituie o altă infracțiune, el nu voește să examineze o altă calificare, nu mai poate fi vorba de lucru judecat.

* * *

În realitate toate greșelile din acest proces derivă din hotărîrea tribunalului de Bacău din 1913, care recunoscând că fapta poate să constituie o altă infracțiune decât falsul, nu a voit să cerceteze elementele acestei infracțiuni și să decidă dacă ele există la vreunul din inculpați. Este adevărat că, relativ la Herșcovici tribunalul examinează și inculparea de abuz de încredere, dar cum tribunalul nu consideră că aceasta ar fi o datorie a sa, ci e numai o motivare incidentală, suntem de părerea minorității Curții de apel, că aceasta nu poate avea valoare sub punctul de vedere al lucrului judecat, fiindcă nu toate considerentele unei hotărîri au deopotrivă valoare relativ la autoritatea lucrului judecat, ci numai acele care sunt indispensabile și explică dispozitivul.

I. TANOVICIANU

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

*Recurrent Take Gheorghe prin d-l avocat A. Grigorescu.
Intimat Ilie Cârjan prin d-l avocat Petrescu.*

Martori. — Hotărâre. — Motivare. — Înălăturarea depozitiilor martorilor. — Casare.

Simpla afirmare a tribunalului că depunerile martorilor nu-i inspiră încredere, nu poate constitui o motivare pentru înălăturarea acestei probe, atât timp cât nu arată pentru ce anume acești martori nu-i pot forma convingerea. (Cas. s. I, decizia No. 26 din 18 Ianuarie 916, prin, care s'a casat sentința Trib. Romanai s. II, No. 83/915).

CASATIE S. II

*Recurrent Damian Ionescu prin d-l av. P. Sudoveanu.
Ministerul Public prin d-l Procuror Fr. Papp.*

Fals. — Procură legalizată. — Adăogirea că poate încasa bani. — Dacă constituie delictul de fals?

(Când cine va. în scopul de a ridica o sumă de bani ce se găsește consemnată la Casa de depuneri a adăogat într-o procură legalizată de poliție ce avea de la titularul sumei că este în drept să încaseze sume până la o mie lei și s'a prezentat cu acea procură la Casa de depuneri, semnând numele mandantului său în cererea de liberare a banilor, acest fapt nu constituie

delictul de fals, fiindcă suma nu putea fi ridicată de cât în baza unei procuri autentice și speciale. (Cas. s. II, decizia penală No. 3067 din 30 Noembrie 1915 prin care s'a casat deciziunea Curții de apel din București Secția IV No. 197/915).

CASATIE S. III

*Recurrentul Dobre Geambazov prin d-l avocat M. Mincius.
Intimatul Ministerul de finanțe prin d-l avocat C. Marinescu.*

Contencios administrativ. — Brevet pentru băuturi spirtoase. — Cesionarea brevetului. — Retragerea lui de minister. — Respingerea recursului. — Art. 41. taxei pe decalitrul din 1913.

După art. 4 din legea taxei pe decalitrul din 1913, brevetul este personal aceluia cui s'a eliberat de Minister, fiind dat intuitu personae și în urma avizului dat de Camera de Comerț respectivă asupra moralității persoanei și a însușirilor ei spre a face acest comerț.

Întru cât dar se constată că titularul unui asemenea brevet s'a abătut de la prescripțiunile formale ale legii, cesionând altora brevetul său, așa că de fapt dânsul nu mai exercită comerțul de băuturi spirtoase, ci alții, servindu-se de brevetul său, urmează că Ministerul de Finanțe retrăgând acel brevet nu a violat prin aceasta nici un drept al părții nici nu a călcat vre-o dispoziție a legii. (Cas. s. III decizia No. 205 din 30 Martie 916 prin care s'a respins recursul făcut contra dispozițiunei Ministerului de Finanțe prin care i a ridicat brevetul de băuturi spirtoase).